

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การประกอบธุรกิจเงินทุนและหรือธุรกิจหลักทรัพย์ได้เกิดขึ้นในประเทศไทยเป็นระยะเวลานานแล้ว และได้เริ่มมีการขยายตัวและเป็นที่ยุติกันอย่างมากในปี 2517 นี้เอง สำหรับการควบคุมบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางค่านนี้เพิ่งเริ่มมีขึ้นครั้งแรกเมื่อปี 2515 หลังจากที่มีรัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของธุรกิจที่มั่นคงของประเทศและผูกพันเงิน โดยให้อยู่ภายใต้ความควบคุมของกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย ต่อมาในปี 2522 จึงได้มีการตรากฎหมายเฉพาะเพื่อใช้ในการควบคุม กฎหมายดังกล่าวคือ พระราชบัญญัติธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 อย่างไรก็ตาม บริษัทเงินทุนและหรือหลักทรัพย์ก็ยังคงอยู่ในความควบคุมดูแลของกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยเช่นเดิม

วัตถุประสงค์ในการส่งเสริมให้มีบริษัทเงินทุนและหรือหลักทรัพย์ก็เพื่อให้บริษัทเหล่านี้เป็นสถาบันที่ช่วยในการพัฒนาทั้งตลาดเงินทุน โดยให้บริการเงินทุนทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยการออกใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินทุน 4 ประเภท และธุรกิจหลักทรัพย์ 5 ประเภท แม้บริษัทเงินทุนและหรือหลักทรัพย์มีเป็นจำนวนมาก และส่วนใหญ่ได้รับอนุญาตให้ประกอบทั้งธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์ก็ตาม แต่บริษัทส่วนใหญ่มิได้ประกอบธุรกิจทุกประเภทตามที่ได้รับอนุญาต แต่มุ่งประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจเงินทุนเพื่อการพาณิชย์ อันได้แก่ การให้กู้ยืมระยะสั้น การรับซื้ออสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเป็นการประกอบธุรกิจระยะสั้นเป็นธุรกิจหลัก ธุรกิจที่นิยมประกอบรองลงมา คือ ธุรกิจเงินทุนเพื่อการจำหน่ายและบริโภค อันได้แก่ การเช่าซื้อรถยนต์ ซึ่งเป็นการให้กู้ยืมระยะปานกลาง ทำให้บริษัทเหล่านี้มีบทบาทการดำเนินงานคล้ายคลึงกับธนาคารพาณิชย์ และส่วนใหญ่มีบทบาทในการให้บริการเงินทุนระยะสั้นเท่านั้น แม้ว่าจะมีบางบริษัทที่ให้บริการเงินทุนระยะยาว แต่ก็ยังมีได้มีการประกอบเป็นธุรกิจ

หลัก และมีเป็นส่วนน้อย ทั้งนี้เนื่องจาก

1. ธุรกิจเงินทุนเพื่อการพาณิชย์และเพื่อการจำหน่ายและบริโภคเป็นธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนสูง
2. การระดมเงินทุนส่วนใหญ่ของบริษัทได้มาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้นเป็นสำคัญ
3. บริษัทส่วนใหญ่มีลักษณะความชำนาญและความสามารถในการประเมินโครงการลงทุนต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการประกอบธุรกิจเงินทุนเพื่อการพัฒนา และเพื่อการเคหะอันเป็นการให้บริการ เงินทุนระยะยาว

ปัจจุบันรัฐบาลได้ตระหนักถึงข้อเท็จจริงนี้ กระทรวงการคลังจึงมุ่งที่จะให้ใบอนุญาตแก่บริษัทที่ยื่นขออนุญาตเฉพาะธุรกิจเงินทุนเพื่อการพัฒนาและเพื่อการเคหะเท่านั้น แมกระนั้น บทบาทของบริษัทเงินทุนและหรือหลักทรัพย์ในการให้บริการ เงินทุนระยะยาวก็ยังคงมีอยู่จำกัด เนื่องจากบริษัทที่ได้รับอนุญาตก่อนหน้านี้มีอยู่เป็นจำนวนมากแล้ว ดังนั้น เพื่อให้บริษัทที่มีอยู่แล้วมีส่วนช่วยในการพัฒนาเงินทุนระยะยาวให้มากยิ่งขึ้น รัฐบาลควรวางมาตรการในการที่จะสนับสนุนและช่วยเหลือให้บริษัทเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทที่มีการประกอบธุรกิจทางคานนี้อยู่แล้ว มีการประกอบธุรกิจเงินทุนเพื่อการพัฒนาและเพื่อการเคหะอย่างแท้จริง พร้อมทั้งวางมาตรการในการที่จะช่วยให้บริษัทเหล่านี้มีการระดมเงินทุนระยะยาวมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจทำได้โดยหาแหล่งเงินทุนระยะยาวให้แก่ธุรกิจเหล่านี้ ออกกฎหมายยกเว้นภาษีสำหรับเงินฝากซึ่งมีระยะเวลายาว เพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบการดำเนินงาน พร้อมทั้งกำหนดคบทลงโทษบริษัทที่ฝ่าฝืน ตลอดจนเพิ่มความเข้มงวดในเรื่องการตรวจสอบรับรองมรดกของบริษัท เพื่อให้บริษัทเหล่านี้มีความมั่นคงจนเป็นที่วางใจของประชาชนทั่วไป อันจะเป็นผลให้บริษัทจะสามารถระดมเงินทุนได้มากขึ้นและเป็นระยะเวลาอันสั้น ฯลฯ

ในด้านการบริหาร เงินทุนของบริษัทเงินทุนและหรือหลักทรัพย์จะเห็นว่า บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ขนาดใหญ่มีความสามารถในการระดมเงินทุนจากแหล่งต่าง ๆ และให้กู้ยืมในขอบเขตที่กว้างกว่าขนาดอื่น ๆ การใช้เงินทุนไม่สอดคล้องกับอายุใช้งานของสินทรัพย์ คือ

มีการใช้เงินทุนระยะยาวบางส่วนในสินทรัพย์หมุนเวียน แม้กระนั้นบริษัทก็ยังจัดได้ว่ามีสภาพคล่อง เนื่องจากบริษัทขนาดใหญ่มีสภาพคล่องเพื่อการถอนเงิน สภาพคล่องเพื่อให้การกู้ยืมสูง และมีความเสี่ยงในเกณฑ์ที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความสามารถในการหาแหล่งเงินกู้ยืมอื่น (Refinancing Sources) ได้ บริษัทเงินทุนและหรือหลักทรัพย์ขนาดกลางมีความสามารถในการระดมเงินทุนและให้กู้ยืมในขอบเขตที่แคบรองลงมา อีกมาอีกคือบริษัทเงินทุนขนาดกลางและบริษัทขนาดเล็กทุกธุรกิจตามลำดับ บริษัทขนาดกลางทุกธุรกิจมีการใช้เงินทุนในสัดส่วนที่สอดคล้องกับอายุใช้งานของสินทรัพย์ทำให้มีสภาพคล่องและความเสี่ยงภัยพอควร ส่วนบริษัทขนาดเล็กทุกธุรกิจมีการดำเนินนโยบายที่มีสภาพคล่องสูง และความเสี่ยงภัยต่ำมาก แต่ถ้าพิจารณาเป็นรายบริษัทแล้วจะเห็นว่า บางบริษัทมีการบริหารเงินทุนที่มีความเสี่ยงสูงมากและมีสภาพคล่องต่ำ อันเป็นเหตุให้ความมั่นคงของบริษัทเหล่านี้ลดน้อยไป ซึ่งอาจยังผลเสียแก่ผู้ฝากเงินได้ ดังนั้น รัฐบาลจึงควรมีมาตรการในการกำหนดในเรื่องอัตราความเสี่ยงภัยและอัตราดอกเบี้ยฝาก การกำหนดในเรื่องการกู้ยืมและการให้กู้ยืมของบริษัท การกำหนดในเรื่องทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้วซึ่งได้กำหนดไว้แล้ว และการออกประกาศนโยบายและดำเนินการจัดตั้งสถาบันประกันเงินฝาก ซึ่งอาจทำได้โดยการกำหนดอัตราสูงสุดของอัตราส่วนความเสี่ยงภัย และอัตราขั้นต่ำสุดของอัตราส่วนสภาพคล่องที่บริษัทเหล่านี้จะต้องดำรงไว้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย